

بازار فرآورده‌های نفتی در ماه ژوئن

در ماه ژوئن ۲۰۱۰، با تداوم نگرانی‌های مربوط به اوضاع اقتصادی اروپا، روند کاهشی قیمت نفت خام ادامه یافت. به گونه‌ای که میانگین قیمت نفت خام دویی با سه دلار کاهش در قیاس با ماه قبل، به ۷۳/۹۹ دلار در هر بشکه رسید. قیمت فرآورده‌های نفتی نیز، کم و بیش از این روند پیروی کرد اما، کاهش قیمت انواع فرآورده‌ها یکسان نبود. قیمت هر تن نفتای خلیج فارس در همین دوره ۳۷ دلار کاهش یافت در حالی که از قیمت بنزین سوپر، تنها ۱۳ دلار کاسته شد. به این ترتیب، بازار بنزین تقویت شد و از رونق بازار نفتا کاسته شد و اختلاف قیمت بنزین سوپر و نفتای خلیج فارس، از ۳۴ دلار در ماه مه به ۵۶ دلار ماه ژوئن افزایش یافت.

در ماه ژوئن روند کاهشی کراک بنزین (اختلاف قیمت بنزین با نفت خام دبی) در منطقه آسیا، متوقف شد و رو به افزایش گذارد. اما بازار آمریکا روند متفاوتی داشت. تقاضای بنزین این کشور (بیش از ۴۰ درصد تقاضای جهانی بنزین) که در چند ماه نخست سال روند افزایشی داشت، در ماه ژوئن رو به کاهش گذارد و به کمترین مقدار در سال ۲۰۱۰ رسید. روند کاهشی تقاضای بنزین این کشور از سال ۲۰۰۷ آغاز شده است. مخلوطسازی اتانول در بنزین، مهم‌ترین عامل کاهش تقاضای بنزین پالایشگاهی به شمار می‌آید. با وجود این، صرف نظر از اتانول مخلوط شده در بنزین، باز هم کاهش تقاضای بنزین پالایشگاهی مشاهده می‌شود. در ایالات متحده روزانه ۸۰۰ هزار بشکه اتانول به صورت مخلوط در بنزین مصرف می‌شود. ارتقاء کارایی مصرف بنزین خودروهایی مورد استفاده در آمریکا، عامل اصلی این بخش از کاهش تقاضای بنزین، بوده است. کاهش واردات بنزین آمریکا به ۸۴۰ هزار بشکه در ماه ژوئن، چشم‌انداز ناخوشایندی را پیش چشم پالایشگران اروپا قرار داده است.

روند کاهشی بازار نفتا که از ماه مه آغاز شده بود همچنان ادامه یافت. به گونه‌ای که کراک آن به کمترین مقدار در هشت ماه گذشته رسید. این در حالی است که دست کم در سمت تقاضا، نشانه‌ای از بهبود احتمالی بازار این فرآورده به چشم نمی‌آید. کاهش فعالیت و سود واحدهای پتروشیمی، بر وخامت بازار نفتا افزوده است. کراک نفت‌گاز در قیاس با دو ماه گذشته افزایش یافت اما در قیاس با شرایط قبل از بحران، بازار این فرآورده همچنان ضعیف است. عواملی نظیر کاهش عرضه به سبب تعمیرات فصلی در اروپا، مشکلات فنی پیش‌بینی نشده در پالایشگاه‌های این منطقه و پایین ماندن صادرات روسیه، موجبات تقویت بازار فرآورده‌های نفتی نیمه سبک را فراهم آورده است. هرچند که کاهش

میانگین قیمت نفت دبی و فرآورده‌های نفتی در خلیج فارس در ماه ژوئن

نفت کوره	نفت گاز (نیم درصد گوگرد)	بنزین سوپر	نفتا	نفت دبی	دلار در بشکه
					دلار در تن
مارس	۶۳۸	۷۶۲	۷۰۵	۷۷/۸	۴۴۵
آوریل	۶۹۰	۷۹۰	۷۲۸	۸۳/۷	۴۷۱
مه	۶۳۷	۷۱۰	۶۷۵	۷۶/۸	۴۴۱
ژوئن	۶۲۳	۶۹۷	۶۳۸	۷۴	۴۲۳

با توجه به مطرح بودن موضوع افزایش قیمت فرآورده‌های نفتی به سطح قیمت‌های منطقه‌ای، مقایسه قیمت‌های منطقه‌ای و داخلی البته بر اساس نرخ موجود دلار در جدول زیر ارائه شده است. البته این نرخ دلار منعکس کننده قدرت خرید نیست که در این مورد قبلاً در سرمقاله شماره آبان‌ماه ۱۳۸۸ به تفصیل سخن گفته‌ایم.

روند کاهشی بازار نفتا که از ماه مه آغاز شده بود همچنان ادامه یافت. به گونه‌ای که کراک آن به کمترین مقدار در هشت

آخرین قیمت فرآورده‌های عمده نفتی در بازار خلیج فارس (قیمت منطقه‌ای) ۸۹/۴/۱۶

نوع فرآورده	تبدیل تن متریک به لیتر	قیمت تن متریک (دلار)	قیمت لیتر (دلار)	نرخ تبدیل دلار به ریال	قیمت لیتر (ریال)	نرخ داخلی (ریال)
بنزین سوپر	۱۳۵۱	۶۶۵/۹۸	۰/۴۹۳	۱۰۴۰۰	۵۱۲۷	۵۰۰۰
بنزین	۱۳۵۱	۵۸۷/۰۱	۰/۴۳	۱۰۴۰۰	۴۵۱۹	۴۰۰۰
سوخت جت (نفت سفید)	۱۲۴۰	۶۳۶/۲۴	۰/۵۱	۱۰۴۰۰	۵۳۳۶	۱۶۵
نفت گاز	۱۱۹۲	۵۹۰/۱۱	۰/۵۰	۱۰۴۰۰	۵۱۴۹	۱۶۵
نفت کوره	۱۰۶۵	۴۱۲/۶۸	۰/۳۹	۱۰۴۰۰	۴۰۳۰	۹۵
L.P.G	۱۸۴۴	۵۴۱/۵۰	۰/۲۹	۱۰۴۰۰	۳۰۵۴	۳۰۰